

PROGRAM CERTYFIKACJI

KATEGORIA: POZYSKIWANIE DZIKO ROSNĄCYCH ROŚLIN, ICH CZĘŚCI ORAZ GRZYBÓW

1. Informacje wstępne

Ekogwarancja PTRE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie (dalej określana jako Ekogwarancja PTRE lub Jednostka Certyfikująca) jest jednostką organizacyjną akredytowaną w Polskim Centrum Akredytacji w zakresie prowadzenia certyfikacji zgodności w rolnictwie ekologicznym zgodnie z wymogami normy PN-EN ISO/IEC 17065:2012. Ekogwarancja PTRE posiada certyfikat akredytacji nr AC 102 z dnia 19.09.2011 r. z zakresem akredytacji obejmującym:

1. Uprawa roślin i utrzymanie zwierząt;
2. Zbiór ze stanu naturalnego;
3. Pszczelarstwo;
4. Produkty akwakultury i wodorosty morskie:
  - 4.1 Wodorosty morskie i produkty z wodorostów morskich;
  - 4.2 Zwierzęta akwakultury i produkty zwierzęce akwakultury;
5. Produkty przetworzone:
  - 5.1 Przetwórstwo produktów ekologicznych oraz produkcja pasz i drożdży;
6. Wprowadzanie na rynek produktów ekologicznych, w tym importowanych z krajów trzecich.

Ekogwarancja PTRE posiada upoważnienie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów zgodności w rolnictwie ekologicznym (numer identyfikacyjny PL-EKO-01).

Dane teleadresowe:

Ekogwarancja PTRE Sp. z o.o.

siedziba: ul. Z. Modzelewskiego 27, 02-679 Warszawa

biuro i adres do korespondencji: Dąbrowica 185 P, 21-008 Tomaszowice

tel. (81) 5016830, fax. (81) 5016849

e-mail: biuro@ekogwarancja.pl

www.ekogwarancja.pl

Niniejszy program certyfikacji jest podstawowym dokumentem przedstawiającym ogólne zasady i wymogi stosowane przez Ekogwarancja PTRE w procesie certyfikacji oraz określa podstawowe prawa i obowiązki podmiotów na rzecz których prowadzony jest proces certyfikacji.

2. Wymagania i przebieg procesu

Proces certyfikacji składa się z następujących etapów:

- złożenie dokumentacji zgłoszeniowej
- weryfikacja dokumentacji zgłoszeniowej
- kontrola z ewentualnym pobieraniem próbek
- przegląd dokumentacji pokontrolnej
- decyzja w sprawie wydania certyfikatu
- nadzór nad wydanymi certyfikatami

2.1. Podstawa prawna

Warunkiem uzyskania przez Producenta certyfikatu na wnioskowane produkty jest stwierdzenie przez Ekogwarancja PTRE, że Producent spełnia wymagania rolnictwa ekologicznego określone w:

- Rozporządzeniu Rady WE nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych (Dz. U. L 189/1, 20.7.2007, z późn. zm.);
- Rozporządzeniu Komisji WE nr 889/2008 ustanawiającym szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz. U. L 250/1, 18.9.2008, z późn. zm.);
- Rozporządzeniu Komisji (WE) NR 1235/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustaleń dotyczących przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich (Dz. U. L 334/25, 12.12.2008, z późn. zm.);
- Ustawie z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. 2015, poz. 497 tekst jednolity.);
- niniejszym programie certyfikacji.

Od wymagań określonych w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 889/2008 dopuszczalne są odstępstwa. Decyzję w przedmiocie pozwolenia na zastosowanie odstępstw wydaje Wojewódzki Inspektor JHARS lub Główny Inspektor JHARS w zależności od rodzaju odstępstwa.

W celu uzyskania pozwolenia właściwego organu na zastosowanie odstępstw od warunków produkcji ekologicznej, producent składa do Jednostki Certyfikującej w formie pisemnej prawidłowo wypełniony aktualnie obowiązujący formularz wniosku o odstępstwo wraz z odpowiednim załącznikiem.

Jednostka Certyfikująca wydaje opinię dotyczącą spełniania przesłanek do zastosowania wnioskowanego odstępstwa, którą wraz z wnioskiem o odstępstwo złożonym przez producenta przekazuje do organu właściwego do rozpoznania wniosku lub zwraca Producentowi, w zależności od wyboru dokonanego przez Producenta w treści wniosku.

Odstępstwa od warunków produkcji ekologicznej, w sprawach których wnioski będą kierowane do Wojewódzkich Inspektorów JHARS i do Głównego Inspektora JHARS są publikowane i aktualizowane na stronie internetowej Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (www.ijhar-s.gov.pl).

2.2. Wymagane dokumenty

2.2.1. Dokumenty składane przez nowo zgłaszających się Producentów

W celu objęcia przez Jednostkę Certyfikującą systemem kontroli i certyfikacji Producent zobowiązany jest złożyć prawidłowo wypełnione i podpisane dokumenty:

- Zgłoszenie podjęcia działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego
- Wniosek o certyfikację
- Opis jednostki produkcyjnej
- Umowa o prowadzenie procesu certyfikacji w rolnictwie ekologicznym

Załącznik do Procedury 1

Obligatoryjnym załącznikiem do Wniosku składanego po raz pierwszy lub w przypadku wystąpienia zmiany jest:

- dokument potwierdzający wpis do KRS lub do CEIDG,
- dokument potwierdzający nadanie nr REGON.

Dodatkowymi załącznikami do Wniosku składanego po raz pierwszy oraz corocznie przed kontrolą obligatoryjną są:

- zaświadczenia strony trzeciej odnoszące się do stosowania na zgłaszanych obszarach środków niedozwolonych w produkcji ekologicznej w okresie ostatnich trzech lat,
- mapy obszarów pozyskiwania identyfikujące co najmniej ich zasięg terytorialny, lokalizację punktów skupu, obszar wykonywanych zabiegów z użyciem środków ochrony roślin, jeśli były prowadzone na zgłaszanym obszarze,
- umowy na towarowy zbiór z obszarów zgłoszonych do certyfikacji, jeżeli ich właściciele / zarządcy wymagają podpisania takich umów.

W przypadku kontynuacji certyfikacji Jednostka dopuszcza złożenie wymienionych załączników dodatkowych w terminie późniejszym niż termin złożenia Wniosku, jednak nie później niż w wyznaczonym dniu kontroli obligatoryjnej.

Dla każdego podmiotu odpowiedzialnego za organizację skupu w ramach zgłoszonego projektu (wnioskujący lub podwykonawca) należy złożyć formularz Opisu jednostki produkcyjnej. Do każdego Opisu składanego po raz pierwszy lub w przypadku wystąpienia zmiany należy dołączyć:

- kopię dokumentu potwierdzającego wpis do właściwych rejestrów prowadzonych przez organy nadzoru (np. PPIS) i/lub zatwierdzenie obiektów produkcyjnych i obiektów składowania przez te organy w zależności od zakresu prowadzonej działalności,
- schemat organizacyjny (nie dotyczy jednoosobowej działalności gospodarczej),
- opis / plan pomieszczeń produkcyjnych (nie dotyczy działalności, w której obiekty produkcyjne nie są wykorzystywane).

Złożenie formularza Opisu jednostki produkcyjnej nie jest wymagane dla podwykonawców znajdujących się pod kontrolą w zakresie produkcji ekologicznej i posiadających własny certyfikat.

Dokumenty wymagane w procesie certyfikacji należy składać na aktualnych formularzach udostępnionych przez jednostkę.

2.2.2. Producenci przechodzący z innej jednostki certyfikującej

Producenci przechodzący z innej jednostki certyfikującej zobowiązani są do złożenia wszystkich dokumentów wymaganych dla nowo zgłaszających się Producentów wymienionych w punkcie 2.2.1 odpowiednich dla zgłaszanej kategorii działalności oraz przestania kopii aktualnego certyfikatu i protokołu z ostatniej kontroli poprzedniej jednostki certyfikującej, jeśli takie dokumenty Producent posiada. Dodatkowo Ekogwarancja PTRE występuje do jednostki certyfikującej, pod której nadzorem Producent znajdował się poprzednio z wnioskiem o udzielenie dodatkowych informacji dotyczących przebiegu procesu certyfikacji.

Producent przechodzący z innej jednostki certyfikującej może zachować ciągłość spełnienia wymagań określonych w Rozporządzeniu (WE) nr 834/2007 pod warunkiem, że zostanie objęty przez Ekogwarancja PTRE systemem kontroli najpóźniej w dniu złożenia rezygnacji w poprzedniej jednostce certyfikującej.

2.2.3. Producenci znajdujący się pod nadzorem Ekogwarancja PTRE

Producent objęty przez Ekogwarancja PTRE systemem kontroli zobowiązany jest w każdym roku kalendarzowym do przestania Wniosku o certyfikację.

Producent zobowiązany jest do złożenia zaktualizowanych formularzy Zgłoszenia podjęcia działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego, Wniosku o certyfikację lub Opisu jednostki produkcyjnej w każdym przypadku, gdy doszło do zmiany informacji podanych w tych formularzach złożonych uprzednio.

Aktualizację danych składa się na aktualnych formularzach udostępnionych przez Jednostkę Certyfikującą.

2.3. Weryfikacja dokumentacji zgłoszeniowej

Po otrzymaniu przez Ekogwarancja PTRE prawidłowo wypełnionego formularza „Zgłoszenie podjęcia działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego”, Producentowi nadawany jest sześciocyfrowy numer systemowy.

W każdym przypadku, gdy nie zostały złożone wszystkie wymagane dokumenty lub gdy złożone dokumenty zawierają braki i nieścisłości, Producent wzywany jest do ich uzupełnienia lub poprawienia w wyznaczonym terminie. Jeżeli Producent nie usunie stwierdzonych nieprawidłowości pomimo dwukrotnego wezwania przez Jednostkę Certyfikującą, proces certyfikacji zostaje przerwany, o czym informuje się Producenta.

Po otrzymaniu wszystkich wymaganych dokumentów, Jednostka Certyfikująca dokonuje ich przeglądu i określa zakres wnioskowanej certyfikacji, a także dokonuje oceny możliwości prawidłowego przeprowadzenia procesu certyfikacji i spełnienia wymagań rolnictwa ekologicznego. Specjalista ds. certyfikacji dokonuje przeglądu wniosku o certyfikację w celu upewnienia się, że wszelkie różnice w rozumieniu wymagań dotyczących certyfikacji pomiędzy Jednostką Certyfikującą, a Producentem zostały wyjaśnione.

W przypadku pozytywnego przeglądu złożonych przez Producenta dokumentów zgłoszeniowych. Jednostka Certyfikująca obejmuje Producenta systemem kontroli. Datą objęcia Producenta systemem kontroli jest data otrzymania przez Jednostkę Certyfikującą wszystkich prawidłowo wypełnionych dokumentów zgłoszeniowych określonych w punkcie 2.2.1 odpowiednio dla zgłaszanej do certyfikacji kategorii działalności.

Producent jest informowany o objęciu systemem kontroli przez Jednostkę Certyfikującą.

2.4. Ocena

2.4.1. Kontrole

Wszyscy producenci objęci systemem kontroli podlegają kontrolom fizycznym prowadzonym przez Ekogwarancja PTRE.

Jednostka Certyfikująca w każdym roku kalendarzowym przeprowadza pełną zapowiedzianą kontrolę u każdego Producenta objętego systemem kontroli (kontrola obligatoryjna). Termin kontroli jest każdorazowo ustalany w porozumieniu z producentem. Producentowi wysyłane jest zawiadomienie o kontroli wraz ze

wskazaniem inspektorów wyznaczonych do jej przeprowadzenia i programem kontroli. W sytuacjach szczególnych na wniosek producenta zaplanowana kontrola może zostać przeniesiona na inny termin. W przypadku kilkukrotnego braku możliwości ustalenia terminu kontroli jednostka wzywa producenta we wskazanym terminie do kontaktu z jednostką w celu ustalenia daty kontroli. W przypadku dalszego braku odpowiedzi jednostka może stwierdzić, iż nie jest w stanie dalej sprawować skutecznego nadzoru nad działalnością producenta i cofnąć mu certyfikat.

W każdym roku kalendarzowym poza planem kontroli obowiązkowych Ekogwarancja PTRE przeprowadza u wybranych producentów dodatkowe, wyrwykowe kontrole zapowiedziane lub niezapowiedziane. Podstawą typowania do kontroli wyrwykowych jest prowadzona przez Jednostkę Certyfikującą analiza ryzyka.

Jeżeli podmiot gospodarczy prowadzi kilka jednostek produkcyjnych na tym samym terenie, jednostki przeznaczone na produkcję produktów nieekologicznych, łącznie z obiektami składowania środków produkcji, również podlegają minimalnym wymogom kontroli.

W przypadku, gdy Producent zleca podmiotom trzecim jako podwykonawcom część lub całość swojej działalności, wtedy również u każdego z podwykonawców prowadzona jest kontrola. Kontroli nie przeprowadza się, jeżeli podwykonawca posiada ważny certyfikat w zakresie odpowiadającym czynnościom wykonywanym na rzecz Producenta.

Wszystkie kontrole przeprowadzane są przez Inspektorów wpisanych do rejestru „Inspektorów rolnictwa ekologicznego” prowadzonego przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych.

Kontrola odbywa się przez prowadzenie rozmów, zadawanie pytań, ocenę dokumentów oraz obserwację funkcjonowania jednostki produkcyjnej (fizyczną kontrolę obiektów).

Sposób i rodzaj przeprowadzenia kontroli określa przyjęty w jednostce „Standardowy program kontroli”.

W trakcie przeprowadzania kontroli możliwa jest obecność obserwatorów występujących z ramienia Ekogwarancja PTRE lub właściwych instytucji nadzorujących Jednostkę Certyfikującą. Obserwatorzy nie ingerują w przebieg kontroli, a ich obecność nie może zakłócać czynności prowadzonych przez Inspektora.

Jednostka Certyfikująca poza kontrolami fizycznymi, prowadzi również kontrole krzyżowe mające na celu weryfikację dokumentowania przepływu produktów ekologicznych pomiędzy poszczególnymi producentami. Powyższa kontrola prowadzona jest w oparciu o posiadane przez Jednostkę Certyfikującą lub uzyskane z innych jednostek certyfikujących informacje dotyczące transakcji wzajemnych pomiędzy producentami.

2.4.2 Pobieranie próbek

Ekogwarancja PTRE pobiera i poddaje analizie próbki celem weryfikacji zgodności produktów z wymogami produkcji ekologicznej. Próby mogą być badane np. pod kątem obecności substancji niedozwolonych do stosowania w produkcji ekologicznej lub sprawdzenia zgodności technik produkcji z zasadami rolnictwa ekologicznego. W każdym roku kalendarzowym Jednostka Certyfikująca przygotowuje plan pobierania próbek, który określa minimalną liczbę próbek

stanowiącą co najmniej 5% liczby certyfikowanych producentów. Dodatkowo Ekogwarancja PTRE pobiera próbki również w przypadku wystąpienia podejrzenia zastosowania przez Producenta produktów lub technik niedozwolonych w produkcji ekologicznej.

Pobierania próbek dokonują uprawnieni Inspektorzy Ekogwarancja PTRE. Z każdego pobrania próbek sporządzany jest protokół zgodnie z obowiązującym formularzem. Protokół pobrania jest sporządzany w trzech egzemplarzach, jeden egzemplarz jest pozostawiany każdorazowo w siedzibie Producenta. Kontrpróba (wtórniki) może zostać udostępniona Producentowi na jego żądanie.

Po otrzymaniu raportu z badań przeprowadzonych przez laboratorium Jednostka Certyfikująca informuje producenta o wynikach badań. W każdym przypadku gdy wyniki badań laboratoryjnych potwierdzają obecność substancji niedozwolonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym do Producenta, wraz z kopią raportu z badań laboratoryjnych, wysyłana jest jednocześnie decyzja Dyrektora ds. certyfikacji podjęta w oparciu o wyniki badań próbki.

W każdym przypadku producent może w ciągu 7 dni od daty otrzymania decyzji informującej o wykryciu pozostałości środków niedozwolonych w rolnictwie ekologicznym złożyć reklamację co do wyniku z otrzymanego raportu z badań z laboratorium.

Reklamacja producenta składana jest do laboratorium za pośrednictwem Jednostki Certyfikującej.

2.5. Przegląd

Po otrzymaniu dokumentacji pokontrolnej przekazanej przez Inspektora, Ekogwarancja PTRE dokonuje całościowego przeglądu wszelkiej dokumentacji zebranej w procesie certyfikacji i kontroli. Z przeglądu sporządzony jest „Raport do decyzji”. Na podstawie wszystkich zebranych informacji, w tym sporządzonego raportu Dyrektor ds. certyfikacji podejmuje ostateczną decyzję w sprawie zezwolenia na prowadzenie produkcji ekologicznej przez Producenta i wydania certyfikatu. Decyzja przesyłana jest Producentowi.

2.6. Decyzja w sprawie certyfikacji

Podstawą podjęcia decyzji w przedmiocie wydania certyfikatu i jego zakresu są:

- wyniki przeprowadzonych kontroli;
- ocena działań korygujących podjętych przez Producenta;
- sporządzony przez specjalistę ds. certyfikacji „Raport do decyzji”.

Stwierdzenie niezgodności nie zawsze skutkuje odmową wydania certyfikatu lub jego cofnięciem.

Certyfikat zgodności wydawany jest na okres nie dłuższy niż 18 miesięcy od daty jego wydania. Producent otrzymuje oryginał certyfikatu. Okres ważności certyfikatu nie zmienia faktu konieczności utrzymania częstotliwości przeprowadzania kontroli określonej przepisami, tj. co najmniej raz w roku. Certyfikat uprawnia do wprowadzania do obrotu produktów na nim widniejących z odniesieniami do ekologicznych metod produkcji z uwzględnieniem wymogów znakowania produktów ekologicznych. Każdy certyfikowany przez Jednostkę Certyfikującą Producent może przestać wzór etykiety w celu jej zatwierdzenia.

Ekogwarancja PTRE podejmuje decyzję o odmowie wydania certyfikatu, jeżeli na podstawie protokołu z przeprowadzonych kontroli oraz zebranej dokumentacji lub z powodu dużych niezgodności stwierdzone zostanie, że Producent nie jest w stanie spełnić wymagań zawartych w Rozporządzeniu nr 834/2007.

Ekogwarancja PTRE każdorazowo pisemnie informuje Producenta o podjętej decyzji w sprawie wydania certyfikatu bądź zmian w zakresie certyfikatu. Producentowi przysługuje prawo do złożenia odwołania od otrzymanej decyzji w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

2.7. Oznaczanie znakiem zgodności i powoływanie się na certyfikację

Producent posiadający wydany przez Ekogwarancja PTRE certyfikat, w przypadku wprowadzania do obrotu z odniesieniem do ekologicznych metod produkcji produktów kierowanych do ostatecznego odbiorcy (konsumenta), zobowiązany jest do oznaczania tych produktów z wykorzystaniem unijnego logo rolnictwa ekologicznego i pozostałych wymaganych oznaczeń w tym miejsca pochodzenia surowca i numeru kodowego jednostki certyfikującej. Wzór etykiety określający niezbędne informacje i oznaczenia jakie powinna zawierać etykieta produktu ekologicznego kierowanego do ostatecznego odbiorcy zamieszczony jest na stronie internetowej Jednostki Certyfikującej.

W przypadku transportu produktów ekologicznych innych niż kierowane od ostatecznego odbiorcy, producent zapewnia, że są one oznaczone etykietami zawierającymi minimalny zakres informacji określony przepisami znakowania produktów ekologicznych na etapie transportu. W stosownych przypadkach etykieta produktów transportowanych może być zastąpiona przez dokument towarzyszący zawierający wymagane informacje pod warunkiem, że może być on niezaprzeczalnie powiązany z opakowaniem, produktem lub pojazdem transportowym zawierającym produkt. Dokument transportowy musi zawierać informacje dotyczące dostawcy lub przewoźnika.

Prawidłowa etykietyzacja, zapewniająca identyfikację produktów ekologicznych jest wymagana na każdym etapie przepływu na poziomie objętych certyfikacją jednostek produkcyjnych.

Producent przy oznaczaniu certyfikowanych produktów może wykorzystywać nazwę lub logo Ekogwarancja PTRE udostępnione przez Jednostkę. Numer kodowy Jednostki Certyfikującej jest obligatoryjny do stosowania na wszelkich etykietach produktów ekologicznych lub w dokumentacji towarzyszącej w przypadku przewozu produktów niezaetykietowanych.

W okresie ważności posiadanego certyfikatu Producent może powoływać się na certyfikację zgodnie z jej zakresem. Producent nie może wydawać oświadczeń odnoszących się do certyfikacji swoich produktów w sposób mogący zostać uznany za wprowadzający w błąd lub nieuprawniony.

Po zawieszeniu, ograniczeniu, cofnięciu lub zakończeniu certyfikacji Producent zobowiązany jest zaprzestać stosowania odniesień do ekologicznej metody produkcji na etykietach produktów i w reklamie z powoływaniem się na certyfikację. W przypadku zawieszenia lub ograniczenia certyfikatu w części zakresu powyższy wymóg dotyczy asortymentu produktów, którego to zawieszenie lub ograniczenie dotyczy.

W każdym przypadku stwierdzenia przez Jednostkę, że na etykietach produktów, w dokumentacji lub innych materiałach reklamowych znajdują się nieprawidłowe powołania na program certyfikacji lub wprowadzające w błąd wykorzystanie certyfikatów, znaków lub inne sposoby wskazywania, że wyrób jest certyfikowany podejmowane są działania, które mogą obejmować działania korygujące, sankcje w postaci cofnięcia certyfikatu, opublikowanie informacji o stwierdzonym naruszeniu, powiadomienie wszystkich jednostek certyfikujących i nadzoru państwowego lub inne odpowiednie działania prawne na podstawie obowiązujących przepisów.

2.8. Rejestr wystawionych certyfikatów

Ekogwarancja PTRE udostępnia na swojej stronie internetowej wykaz Producentów, którzy zostali objęci systemem kontroli i posiadają aktualny certyfikat zgodności wydany przez Ekogwarancja PTRE.

2.9. Nadzór nad wydanymi certyfikatami

Ekogwarancja PTRE sprawuje stały nadzór nad wydanymi certyfikatami, poprzez:

- kontrole spełniania wymogów produkcji prowadzonej metodami ekologicznymi;
- nadzór nad sposobem wykorzystania i okazywania certyfikatu, sposobem oznakowania produktów ekologicznych wprowadzanych do obrotu, w tym także wykorzystania nazwy i logo Ekogwarancja PTRE jeśli dotyczy;
- nadzór nad sposobem powoływania się na certyfikację, w tym w dokumentacji lub innych materiałach reklamowych;
- pobieranie próbek celem wykluczenia obecności produktów niedozwolonych w produkcji ekologicznej oraz sprawdzenia zgodności stosowanych technik produkcji z zasadami rolnictwa ekologicznego;
- prowadzenie analizy ryzyka dla poszczególnych kategorii działalności i planowanie na jego podstawie kontroli wrywkowych zapowiedzianych i niezapowiedzianych oraz typowanie producentów do pobierania prób;
- prowadzenie kontroli krzyżowych wewnętrznych prowadzonych w obrębie jednostki oraz zewnętrznych z innymi jednostkami certyfikującymi pozwalających na weryfikację zgodności przepływu produktów pomiędzy certyfikowanymi producentami;
- przeprowadzanie dodatkowych kontroli u producentów, na których działalność wpłynęły skargi od innych producentów, konsumentów lub organów nadzoru państwowego;
- weryfikację realizacji działań korygujących, prowadzonych przez producenta na podstawie dostarczonej dokumentacji lub przez przeprowadzenie dodatkowej kontroli;
- podejmowanie odpowiednich działań w związku z wystąpieniem zmian u certyfikowanych producentów mających wpływ na certyfikację.

Ekogwarancja PTRE przeprowadza kontrolę obowiązkową co najmniej raz w roku kalendarzowym i przed upływem ważności certyfikatu.

W przypadku stwierdzenia przez jednostkę w ramach prowadzonego nadzoru okoliczności mających wpływ na zmianę zakresu udzielonej certyfikacji wydawana jest decyzja Dyrektora ds. certyfikacji. W zależności od zaistniałej sytuacji decyzja ta może skutkować przedłużeniem ważności wydanego certyfikatu i rozszerzeniem jego zakresu, ale również w przypadku stwierdzenia niezgodności mających wpływ na

proces certyfikacji, certyfikat może zostać zawieszony, ograniczony lub cofnięty lub może nastąpić odmowa jego wydania.

2.10. Przedłużanie i rozszerzanie zakresu certyfikatu

Przedłużenie ważności certyfikatu następuje po każdej kontroli obowiązkowej w przypadku pozytywnego przeglądu całej dokumentacji i zapisów z nią związanych odnoszących się do danego producenta i wydaniu na ich podstawie pozytywnej decyzji dyrektora ds. certyfikacji.

Rozszerzenie zakresu certyfikatu może nastąpić w ciągu całego okresu ważności certyfikatu na pisemny wniosek Producenta po przesłaniu dokumentacji wymaganej przez jednostkę, która obejmuje korektę wniosku o certyfikację, wniosek o zmiany w asortymencie, certyfikat dostawcy produktów, o rozszerzenie których wnioskuje Producent oraz innych dokumentów, które jednostka uzna za zasadne.

2.11. Zakończenie, ograniczenie, zawieszenie lub cofnięcie certyfikacji

2.11.1. Zawieszenie certyfikatu w części lub w całości zakresu

Zawieszenie certyfikatu w części lub w całości zakresu ma miejsce w przypadku uzasadnionego podejrzenia lub stwierdzenia naruszenia mającego wpływ na status produktu lub w przypadku stwierdzenia, że Producent utracił możliwość prowadzenia produkcji ekologicznej, bądź sprzedaży wytworzonych produktów. Zawieszenie może dotyczyć jednego lub kilku produktów.

Ekogwarancja PTRE informuje Producenta, że zawieszenie pozostanie utrzymane w mocy do czasu dostarczenia dowodu potwierdzającego, że podejrzenie było niezasadne lub naruszenie, z powodu którego wyniknęło zawieszenie certyfikatu w części lub w całości zostało skutecznie usunięte.

Ekogwarancja PTRE weryfikuje skuteczność podjętych działań korygujących w trakcie kolejnej kontroli lub na podstawie dostarczonych przez Producenta dokumentów. Okres zawieszenia certyfikatu w części lub w całości zakresu jest wyznaczany przez Jednostkę Certyfikującą na czas nie dłuższy niż okres ważności wydanego certyfikatu. W przypadku, gdy Producent nie dostarczy dowodów umożliwiających Jednostce Certyfikującej cofnięcie decyzji o zawieszeniu certyfikatu we wskazanym terminie, zastosowana zostanie wyższa sankcja tj. ograniczenie certyfikatu w zakresie, w którym był on zawieszony lub cofnięcie certyfikatu w całości zakresu.

W okresie zawieszenia certyfikatu w części zakresu producent ekologiczny nie może wprowadzać do obrotu produktów oznakowanych odniesieniami do ekologicznej metody produkcji, których dotyczy to zawieszenie. W przypadku złamania tego zakazu stosowana jest wyższa sankcja tj. cofnięcie certyfikatu w całości.

2.11.2. Cofnięcie lub ograniczenie certyfikatu.

Cofnięcie certyfikatu w całości lub ograniczenie certyfikatu (cofnięcie certyfikatu w części zakresu) ma miejsce w przypadku stwierdzenia dużego naruszenia lub naruszenia przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego o długotrwałym skutku lub którego nie da się usunąć, a odnoszących się do produktów wpisanych na certyfikacie.

Ograniczenie lub cofnięcie certyfikatu powoduje zakaz używania oznaczeń odnoszących się do ekologicznej metody produkcji, w zakresie ograniczonego lub cofniętego certyfikatu.

2.11.3. Odmowa wydania certyfikatu

Odmowa wydania certyfikatu w części lub w całości ma miejsce w przypadku wnioskowania o umieszczenie danego produktu na certyfikacie po raz pierwszy i następuje w sytuacji stwierdzenia dużej nieprawidłowości, której nie da się usunąć i która ma wpływ na wynik certyfikacji.

2.11.4. Zakończenie certyfikacji

Zakończenie certyfikacji, czyli decyzja o wyłączeniu Producenta z systemu kontroli, następuje w przypadku:

1. rezygnacji z certyfikacji (na wniosek Producenta);
2. braku uregulowania wymaganych opłat za certyfikację;
3. braku kontaktu z Producentem, czyli braku możliwości sprawowania skutecznego nadzoru;
4. stwierdzenia nieprawidłowości, których nie da się usunąć i w wyniku których cofnięto lub odmówiono wydania certyfikatu w całości;
5. odmowy podpisania protokołu z czynności kontrolnych i braku wniesienia wyjaśnień przez Producenta.

Jeżeli wyłączenie z systemu kontroli następuje na wniosek Producenta (rezygnacja z certyfikacji) datą wyłączenia Producenta z systemu kontroli jest dzień wpłynięcia rezygnacji do Ekogwarancja PTRE.

Wyłączenie z systemu kontroli skutkuje cofnięciem przez Ekogwarancja PTRE wydanego certyfikatu. Cofnięcie certyfikatu następuje z dniem wydania decyzji o cofnięciu. Cofnięcie skutkuje zakazem używania terminów odnoszących się do ekologicznych metod produkcji na etykietach lub dokumentach reklamowych oraz zakaz wprowadzania na rynek produktów z informacją wskazującą na ekologiczną metodę produkcji z powołaniem na cofnięty certyfikat. Zakaz obowiązuje od dnia skutecznego powiadomienia producenta o cofnięciu.

3. Poufność i bezstronność

Ekogwarancja PTRE zachowuje poufność w odniesieniu do wszystkich informacji dotyczących Producenta uzyskanych w związku z procesem certyfikacji z wyjątkiem informacji publicznie udostępnionych przez Producenta lub informacji, na ujawnienie których Producent wyraził zgodę.

Wszystkie osoby z ramienia Ekogwarancja PTRE biorące udział w procesie certyfikacji zobowiązują się do zachowania poufności wszelkich uzyskanych informacji poprzez podpisanie klauzuli poufności.

Ekogwarancja PTRE zwraca szczególną uwagę na zachowanie bezstronności. Wszystkie osoby i podmioty współpracujące z Ekogwarancja PTRE w ramach procesu certyfikacji zobowiązane są na podstawie zawartych umów lub złożonych oświadczeń do informowania Jednostki Certyfikującej o wszelkich istniejących powiązaniach lub innych okolicznościach mogących mieć wpływ na bezstronność lub konflikt interesów.

4. Odwołania i Skargi

Producentowi przysługuje prawo wniesienia odwołania od otrzymanej decyzji wydanej przez Ekogwarancja PTRE. Odwołanie powinno zostać wniesione w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Po wpłynięciu odwołania Producent jest informowany o przyjęciu odwołania i przekazaniu go do dalszego rozpatrzenia przez Zarząd Ekogwarancja PTRE.

Producentowi przysługuje prawo składania skarg na działalność Ekogwarancja PTRE lub osób działających z jej ramienia w ramach procesu certyfikacji. Wszystkie kierowane są do rozpatrzenia przez Zarząd Ekogwarancja PTRE.

Rozpoznanie i rozstrzygnięcie przez Jednostkę Certyfikującą odwołania następuje w terminie 30 dni, a rozpoznanie i rozstrzygnięcie skargi następuje w terminie 14 dni. Wskazane terminy liczone są od dnia otrzymania odwołania lub skargi przez Jednostkę Certyfikującą i mogą zostać wydłużone przez Zarząd Ekogwarancja PTRE do rozpoznania w uzasadnionych przypadkach.

5. Opłaty

Producent zobowiązany jest do ponoszenia na rzecz Ekogwarancja PTRE opłat za wykonywanie czynności związanych z procesem certyfikacji. Wysokość opłat za prowadzenie certyfikacji określa aktualny cennik usług obowiązujący w Ekogwarancja PTRE. Producent zobowiązany jest do zapoznania się z cennikiem przed zawarciem umowy o prowadzenie procesu certyfikacji w rolnictwie ekologicznym. Producent informowany jest o każdej ewentualnej zmianie cennika.

W przypadku nieuregulowania przez producenta płatności za certyfikację w roku ubiegłym, Jednostka Certyfikująca może odstąpić od przeprowadzenia kontroli obowiązkowej w kolejnym roku kalendarzowym, co skutkuje podjęciem decyzji o wyłączeniu Producenta z systemu kontroli i certyfikacji oraz cofnięciem certyfikatu.

6. Sankcje

Ekogwarancja PTRE w przypadku stwierdzenia niezgodności z zasadami rolnictwa ekologicznego lub niespełnienia zobowiązań wobec jednostki zawartych w umowie nakłada odpowiednie do stwierdzonej niezgodności sankcje, zgodnie z przyjętym katalogiem sankcji oraz Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dn. 11.05.2016 roku w sprawie rodzajów nieprawidłowości lub naruszeń przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego i minimalnych środków, jakie jednostki certyfikujące są obowiązane stosować w przypadku stwierdzenia wystąpienia tych nieprawidłowości lub naruszeń w ramach kontroli w rolnictwie ekologicznym.

W ramach dwóch rodzajów niezgodności: nieprawidłowości i naruszenia, oraz ich stopni małe, średnie, duże stosowane są określone sankcje.

Rodzaje niezgodności i sankcji

Stopień sankcji	Rodzaj niezgodności	Rodzaj sankcji
1	Nieprawidłowość mała	Upomnienie
2	Nieprawidłowość duża	Ostrzeżenie

3	Naruszenie małe	Zawieszenie certyfikatu w części zakresu
4	Naruszenie średnie	Zawieszenie certyfikatu w całości zakresu
5	Naruszenie duże	<ul style="list-style-type: none"> – Ograniczenie certyfikatu (cofnięcie w części) – cofnięcie certyfikatu w całości zakresu – odmowa wydania certyfikatu w części lub w całości

W zależności od stwierdzonej niezgodności jednostka nakłada na producenta określone sankcje, adekwatne do stwierdzonego wykroczenia. Stosowany katalog sankcji obejmuje upomnienie, ostrzeżenie, zawieszenie certyfikatu w części lub całości zakresu, ograniczenie (cofnięcie w części), cofnięcie certyfikatu lub odmowę jego wydania. Przy ustalaniu stopnia sankcji Jednostka Certyfikująca bierze pod uwagę rodzaj wykroczenia ale również jego powtarzalność. Oznacza to, że określona niezgodność skutkująca upomnieniem, może skutkować wyższym stopniem sankcji w przypadku gdy się powtarza, a producent nie podejmuje działań zmierzających do jej wyeliminowania. Jednostka certyfikująca ma prawo również złagodzić sankcje wynikające z określonej niezgodności w przypadku, gdy istnieją ku temu określone przestanki.

O stwierdzonych niezgodnościach i nałożonych sankcjach Producent informowany jest każdorazowo w drodze pisemnej decyzji wydanej przez dyrektora ds. certyfikacji.

7. Podstawowe prawa i obowiązki Producenta

7.1. Prawa Producenta

1. Powoływanie się na certyfikację i posługiwanie się certyfikatem wydanym przez Jednostkę Certyfikującą zgodnie z jego zakresem;
2. Uzyskiwanie od Ekogwarancja PTRE informacji o zmianach wymagań w przepisach prawnych na zgodność z którymi jest certyfikowany;
3. Otrzymanie certyfikatu po uprzednim uregulowaniu całości zobowiązań finansowych wobec Jednostki za kontrolę i certyfikację;
4. Zgłaszanie skarg na działalność Ekogwarancja PTRE;
5. Zgłaszanie sprzeciwu w stosunku do osoby wyznaczonej do przeprowadzenia kontroli (wraz z uzasadnieniem);
6. Zgłaszanie uwag do protokołów z kontroli w terminie 7 dni od daty wykonania kontroli;
7. Ochrona praw własności i nieujawnianie żadnych informacji przekazanych Ekogwarancja PTRE dotyczących certyfikowanych producentów oraz ich klientów, z wyjątkiem przypadków przewidzianych prawem;
8. Uczestniczenie w organizowanych lub współorganizowanych przez Ekogwarancja PTRE spotkaniach certyfikowanych producentów dotyczących spraw certyfikacji oraz występowanie z inicjatywą organizowania takich spotkań przez Jednostkę;
9. Występowanie z wnioskiem o:
  - certyfikację;
  - zawieszenie certyfikatu w całości lub części zakresu;

Załącznik do Procedury 1

- rozszerzenie lub uaktualnienie zakresu certyfikatu;
  - przeniesienie certyfikacji;
  - dodatkową kontrolę;
  - pobranie próbek;
  - zatwierdzenie etykiety;
  - udzielenie wyjaśnień;
  - rozpatrzenie innych spraw związanych z certyfikacją;
10. Wnoszenie skarg oraz odwołań;
11. Rezygnacja z kontroli i certyfikacji, rezygnacja z uzyskanego certyfikatu w całości lub części zakresu, po pisemnym powiadomieniu Jednostki Certyfikującej Ekogwarancja PTRE sp. z o.o.

7.2 Obowiązki Producenta

1. Utrzymywanie zgodności z wymaganiami Rozporządzenia Rady [WE] 834/2007, Rozporządzenia Komisji [WE] 889/2008 i Ustawy o rolnictwie ekologicznym;
2. Wprowadzanie do obrotu (sprzedawanie) z odniesieniem do ekologicznej metody produkcji jedynie produktów umieszczonych na certyfikacie;
3. Odpowiednie etykietowanie produktów wprowadzanych do obrotu z odniesieniem do ekologicznych metod produkcji;
4. Prowadzenie wszelkiej wymaganej dokumentacji i ewidencji działań związanych z prowadzeniem produkcji ekologicznej, udostępnianie jej na cele kontroli i przechowywanie przez okres co najmniej 5 lat od zakończeniu procesu certyfikacji;
5. Osobisty udział w kontroli lub pisemne wyznaczenie osoby upoważnionej, w innym przypadku kontrola nie będzie mogła być przeprowadzona;
6. Zapewnienie warunków niezbędnych do przeprowadzania kontroli w szczególności poprzez:
  - przygotowanie i uporządkowanie wymaganej dokumentacji;
  - umożliwienie dostępu do wszystkich miejsc gdzie prowadzona jest działalność producenta;
  - zapewnienie warunków do wypełnienia protokołu kontroli;
7. Terminowe udzielanie wyjaśnień mających na celu rozstrzygnięcie skargi na certyfikowanego producenta jaka wpłynęła do Ekogwarancja PTRE;
8. Umożliwienie przeprowadzenia obserwacji pracy inspektorów Jednostki Certyfikującej Ekogwarancja PTRE sp. z o.o. przez obserwatorów w czasie przeprowadzania kontroli na miejscu;
9. Bezwzględne informowanie Ekogwarancja PTRE o zasadniczych zmianach, a w szczególności o:
  - wprowadzeniu nowego produktu;
  - rozpoczęciu wykorzystywania w produkcji ekologicznej nowych obiektów produkcyjnych lub magazynowych (własnych i podwykonawców);
  - zmianie statusu prawnego, handlowego, własnościowego;
10. Współpraca z jednostką w odniesieniu do prowadzonego procesu certyfikacji, w szczególności terminowe przesyłanie wymaganych dokumentów i informacji oraz wypełnianie zaleceń pokontrolnych;
11. Akceptowanie nałożonych sankcji w przypadku stwierdzenia naruszenia lub niezgodności;
12. Zaprzestanie powoływania się na certyfikację po utracie certyfikatu np. zawieszenie, ograniczenie lub cofnięcie;

13. Powiadomienie kupujących w przypadku wprowadzenia do obrotu produktów niespełniających wymogów produkcji ekologicznej, jeżeli Jednostka uzna takie działania za adekwatne w stosunku do stwierdzonych nieprawidłowości;
14. Prowadzenie rejestru zapisów dotyczących reklamacji, składanych przez odbiorców produktów producenta i udostępniania go Jednostce Certyfikującej;
15. Terminowe wnoszenie opłat za kontrolę i certyfikację.
16. Właściciel zakładu skupującego ekologiczne surowce ze stanu naturalnego zobowiązany jest do:
  - przeprowadzenia szkolenia zbieraczy surowców
  - prowadzenia wykazu imiennego osób trudniących się zbieraniem surowców na potrzeby zakładu,
  - podania każdego roku spisu planowanych ilości zbioru surowców,
  - podania każdego roku zaświadczenia strony trzeciej odnoszącego się do stosowania na zgłaszanych obszarach środków niedozwolonych w produkcji ekologicznej w okresie ostatnich trzech lat,
  - przedłożenia każdego roku (jeśli są zmiany) mapy obszarów pozyskiwania identyfikującego co najmniej ich zasięg terytorialny, lokalizację punktów skupu, obszar wykonywanych zabiegów z użyciem środków ochrony roślin, jeśli były prowadzone na zgłaszanym obszarze,
  - wystąpienia do RDOŚ-u z wnioskiem o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących roślin i grzybów objętych ochroną.
  - prowadzenia dla każdej partii skupowanego surowca zapisów odnośnie terminu i miejsca zbioru.
  - prawidłowego oddzielenia produkcji ekologicznej od nieekologicznej w czasie i/lub przestrzeni np.:
    - a) oddzielne pomieszczenia skupowe
    - b) inne dni przyjmowania surowców ekologicznych i nieekologicznych,
    - c) inne godziny przyjmowania surowców ekologicznych i nieekologicznych,
    - d) inne gatunki w produkcji ekologicznej i nieekologicznej na każdym etapie produkcji.